

föra åtgärderna på annat sätt än sakägaren, kan vattendomstolen efter anmälan av någon av dem upptaga den tvistiga frågan till prövning. Erfordrar fråga som nu nämnts snabbt avgörande kan provisoriskt beslut härom meddelas av vattendomstolen eller vattenrättsdomaren. Avser tvisten tillhandahållande av vatten skall sökandena vara skyldig avhjälpa vattenbristen intill dess annorlunda bestäms.

5. Vid provotidens utgång åligger det sökandena att till vattendomstolen inge redogörelse för vunna erfarenheter och, där så kan anses erforderligt, förslag till åtgärder och ersättningar.

SÄRSKILDA SKADEFRÅGOR PÅ ENSKILDA FASTIGHETER

Billerud AB tillhöriga fastigheter

För all skada på mark, för tidig avverkning och befintliga anläggningar till följd av företaget på Billerud Aktiebolag tillhöriga fastigheterna Torsby 1:98, 1:168, Västanvik 1:52, 1:538, Västanå 1:2 i Fryksände socken och Grinnemo 1:2, 1:52, Gräsmarken 1:47, Långetjärn 1:5 i Gräsmarks socken samt Bredsjön 1:64, 1:65, 1:68, Kullarna 1:2, Rörkullen 1:4, 1:12 i Lekvattnets socken har sökandena och Billerud AB i avtal den 8 och 16 oktober 1984 (akten sid 6608 ff) träffat överenskommelse om ersättning med sammanlagt 713 717 kr. Överenskomna ersättningsbelopp på respektive fastighet framgår av till avtalet hörande bilagor med däri redovisat värderingsunderlag och har sammanställts i en ingiven förteckning (akten sid 5987).

Vattendomstolen

VA 31/75

Sökandena har hemställt att vattendomstolen beträffande ersättningar för skada av företaget meddelar dom enligt avtalet.

Vattendomstolen, som finner hinder ej möta mot skadereglering i enlighet med avtalet, fastställer ersättningarna för skada av företaget på ifrågavarande fastigheter till överenskomna belopp. Ersättningsbeloppen på respektive fastighet redovisas i ersättningslängden nedan.

Lekvattnet Södra 1:34

Fastighetsägaren har yrkat att en skogsbilväg som ligger i strandkanten på fastigheten skall höjas eftersom vägen kommer att påverkas av dämningen.

Sökandena har anfört att om det visar sig erforderligt skall vägen höjas.

Vattendomstolen anför: Sökandena åläggs att undersöka om vägen kommer att påverkas av dämningen och att, om så är fallet, utföra erforderlig höjning av vägen. Kan parterna ej enas om erforderlig väghöjning, får tvistefrågan genom anmälan av part hänskjutas till vattendomstolen för avgörande.

Lekvattnet Södra 1:74

Mellan fastighetsägarna och sökandena har avtal träffats den 15 oktober 1985 avseende skador av företaget (akten sid 6088 ff). Sökandena skall enligt avtalet vidtaga följande åtgärder:

1. Genom dämningen överdämt markområde mellan strand och inägoväg till uthus utfylles.
2. Jordkällare om 3 x 3 m skall anordnas i samråd med fastighetsägaren.
3. Fastighetens golvbrunn utbytes mot läsbar golvbrunn.
4. I fastighetens källare installeras utsugningsfläkt.

Vidare har föreskrivits i avtalet: Utfyllnaden skall ske på sådant sätt att tomten kan utnyttjas i nuvarande omfattning. Utfyllnaden skall ske vid nuvarande strand mellan + 195,8 m och + 197,0 m samt besås med gräs.

Sökandena har yrkat att vattendomstolen meddelar dom i enlighet med avtalet.

Vattendomstolen, som finner att åtgärder bör utföras i enlighet med avtalet, ålägger sökandena att med iakttagande av de i avtalet angivna föreskrifterna utföra de ovan under punkterna 1 - 4 angivna åtgärderna. Dess skall vara utförda innan dämningen i Rottnan upptas.

Lekvattnet Södra 1:80

Beträffande fiskodlingsdammen på denna fastighet skall i fråga om provotid samma provotidsbestämmelser gälla som de ovan under rubriken "Tekniska föremål" föreskrivna.

Längenäs 1:48 (sommarstugetomt)

Sven Johansson utnyttjar en sommarstugetomt på fastigheten och erlägger härför tomthyra.

Parterna är ense om en ersättning för skada och olägenheter under byggnadstiden fram till utgången av år 1985 med 3 500 kr och om att frågan om ersättning för skada och olägenheter under den fortsatta byggnadstiden får upptas till behandling senare.

Vattendomstolen finner att ersättning för tiden fram till utgången av år 1985 skall utgå 3 500 kr. Beloppet har medtagits i ersättningslängden nedan. Beträffande frågan om ersättning för skada under den fortsatta byggnadstiden hänvisas till uppskovsbeslutet ovan under rubriken "Skador under byggnadstiden".

Mången 1:34

I enlighet med överenskommelse mellan parterna skall fråga om företagets inverkan på väg berörande fastigheten Mången 1:34 omfattas av de ovan under rubriken "Tekniska föremål" meddelade prövotidsbestämmelserna.

Märbacken 1:9

Mellan fastighetsägaren och sökandena har avtal träffats den 15 oktober 1985 avseende skador av företaget (akten sid 6113 ff). Sökandena skall enligt avtalet vidta följande åtgärder:

1. Tomten uppfylles framför och till vänster om byggnaden till ungefär nivån + 197,00 m.

2. Täckdike utföres för dränering av tomten längs tomtens östra, norra och södra gränser för avledning av ytvatten.
3. Under pågående prøvotid för tekniska föremål skall kontroll ske av avloppsbrunn, köksavlopp och renvattenbrunn.
4. Under nämnda prøvotid skall även undersökning ske av grundvattennivån genom av sökandena anordnat särskilt inspektionsrör vid bostadshusets främre kant.

Vidare har föreskrivits i avtalet: Utfyllnaden skall ske på sådant sätt att anslutning sker till intilliggande markområden samt med bibehållande av nuvarande lutningsförhållande för ytavrinning. Utfyllnadsområdet skall förses med matjord samt besås med gräs. Om så är möjligt skall under arbetet befintlig vegetation borttas och efter arbetets slut återplanteras. Om detta icke kan ske skall ny buskvegetation planteras.

Sökandena har yrkat att vattendomstolen meddelar dom i enlighet med avtalet.

Vattendomstolen, som finner att åtgärder bör utföras i enlighet med avtalet, ålägger sökandena att med iakttagande av de i avtalet angivna föreskrifterna utföra de ovan under punkterna 1 - 4 angivna åtgärderna. Åtgärderna under punkt 1 och 2 skall vara utförda innan dämningen i Rottnan upptas.

Märbacken 2:3, Stensgårds Utskog 1:82 och 1:245

Mellan ägarna till rubricerade fastigheter och sökandena har avtal träffats den 10 och 11 juni 1986 (akten sid 6579 f) beträffande de skador på skogsmark på fastigheterna Märbacken 2:3, Stensgårds Utskog 1:82 och 1:245 som efter tidigare deldomar i målet återstår att behandla. Avtalet medger sökandena rätt att taga mark i anspråk inom berörda fastigheter i enlighet med till vattendomstolen redovisade fastighetsblad. I avtalet har överenskommelse träffats om de ersättningar för skada på skogsmark samt tillväxtförlust och skada på inägomark, som skall erläggas av sökandena. Sökandena har till förtydligande av avtalet uppgivit dels att uttrycket "skall utgå" i punkt 5 i avtalet innebär att någon ersättning ej skall utgå och dels att frågan i punkt 10 skall behandlas i den ordning som gäller för framställande av anspråk för oförutsedd skada, vilket vitsordats av motparterna.

Parterna har hemställt att vattendomstolen meddelar dom om ersättning för förevarande skador i enlighet med avtalet.

Vattendomstolen, som finner de överenskomna ersättningarna skäliga, bestämmer ersättningarna för förevarande skador på inägomark, skogsmark samt för tillväxtförlust på ifrågavarande fastigheter till överenskomna belopp. Ersättningsbeloppen för respektive fastighet redovisas i ersättningslängden nedan.

Märbacken 2:6

Mellan fastighetsägaren och sökandena har avtal träffats den 15 oktober 1985 avseende skador av företaget

(akten sid 6122 ff). Sökandena skall enligt avtalet vidtaga följande åtgärder:

1. Utfyllnad av jordgubbsland till nivån ca + 197,00 m samt av gräsmatta väster om befintlig stig.
2. Utfyllnad av visst område öster om stigen.
3. Avloppsbrunn och renvattenbrunn avväges.

Vidare har föreskrivits i avtalet: Vid uppfyllnad skall användas motsvarande jordkvalitet som nu finns inom området. Befintliga jordbubbsplanter skall återplanteras. Om så inte kan ske skall nyplantering utföras. Uppfyllnad av område öster om stigen skall ske med skogsjord som avspetsas mot tomtgräns. Berörda fyllnadsområden skall anslutas till intilliggande mark.

Sökandena har yrkat att vattendomstolen meddelar dom i enlighet med avtalet.

Fastighetsägaren har begärt att utfyllnaden skall besås med klöverfritt frö, vilket sökandena medgivit.

Vattendomstolen, som finner att åtgärder bör utföras i enlighet med avtalet, ålägger sökandena att med iakttagande av i avtalet angivna föreskrifter utföra de ovan under punkterna 1 - 3 angivna åtgärderna. Sökandena skall beså utfyllnaden med klöverfritt frö. Åtgärderna skall vara utförda innan dämningen i Rottnan upptas.

Märbacken 2:7

Mellan fastighetsägaren och sökandena har avtal träffats den 3 oktober 1985 avseende skador av företaget (akten sid 6126 ff). Sökandena skall enligt avtalet vidtaga följande åtgärder:

1. Befintlig gårdsplan mellan bostadshus och Rottnan grusas.
2. Fastighetens slänt mot vattnet förstärkes med erosionsskydd.
3. Fastighetens avlopp förses med ny avloppsbrunn.

I avtalet har fastighetsägaren åtagit sig att gallra befintligt björkbestånd för att möjliggöra utläggning av erosionsskyddet.

Sökandena har yrkat att vattendomstolen meddelar dom i enlighet med avtalet.

Vattendomstolen, som finner att åtgärder bör utföras i enlighet med avtalet, ålägger sökandena att utföra de ovan under punkterna 1 - 3 angivna åtgärderna. Åtgärderna skall vara utförda innan dämningen i Rottnan upptas.

Märbacken 2:8

Det åligger sökandena att enligt åtagande höja in- och utloppsledningar till avloppsbrunnen på fastigheten så att de ligger på en nivå ovanför dämningssgränsen.

Märbacken samf

Mellan ägarna till fastigheterna Märbacken 1:2 och 1:4 som delägare i samfälligheten och sökandena har avtal träffats den 15 oktober 1985 avseende skador genom företaget, (akten sid 6131 ff). Sökandena skall enligt avtalet vidtaga utfyllnad av del av tomt mellan huvudbyggnad och dämmningsgräns; ritning över utfyllnaden har ingivits (akten sid 6582). Utfyllnaden skall därvid ske till markhöjd vid fastighetens huvudbyggnad med bibehållande av nuvarande lutningsförhållanden. För övrig del av tomten skall enligt avtalet sökandena utge ersättning med 1000 kr.

Vattendomstolen ålägger sökandena att innan dämningen i Rottnan upptas utföra den i avtalet överenskomna åtgärden på tomten. Ersättning för skada på övrig del av tomten bestämmes till överenskommet belopp. Ersättningsbeloppet har medtagits i ersättningslängden nedan.

Rörkullen 1:8 och 1:15

Sökandena har anfört: Fastighetsägaren har uppgivit att det i samband med tidigare överlåtelse av vattenkraft hade gjorts förbehåll för fri malning och fri såg. Sökandena har för avsikt att i samråd med fastighetsägaren utreda denna fråga. Det föreslås att denna fråga, för det fall parterna inte kan komma överens, får hänskjutas till vattendomstolen för avgörande.

Advokaten Lars Palenius som ombud för fastighetsägaren har instämt i vad sökandena föreslagit.

Vattendomstolen godtar parternas förslag och medger rätt för part att genom anmälan hänskjuta frågan till vattendomstolen för avgörande. Sådant anmälan skall för att kunna upptas till prövning i målet ske inom tre år räknat från dagen för denna dom.

Stensgårds Utskog 1:107

I vattendomstolens deldom den 12 mars 1986 utdömdes visst belopp i ersättning för skada på mark längs stranden på fastigheten.

Mellan fastighetsägaren och sökandena har nu avtal träffats den 12 och 15 oktober 1985 (akten sid 6151 f) om ersättning för ytterligare mark längs stranden med 2 850 kr, vilket belopp enligt sökandena skall utdömas.

Vattendomstolen bestämmer ersättning för den ytterligare skada på mark som angivits i avtalet till överenskommet belopp. Ersättningsbeloppet har medtagits i ersättningslängden nedan.

Stensgårds Utskog 1:263

Mellan fastighetsägarna och sökandena har avtal träffats i februari och oktober 1985 (akten sid 5814 f) om skadeförebyggande åtgärd beträffande en mur i fastighetens strandkant mot Lekvattensjön. Enligt avtalet skall således sökandena anlägga ett erosionsskydd av sten utanför muren och skall erosionsskyddets överkant anslutas till den befintliga gräsmattans nivå.

Vattendomstolen ålägger sökandena att som skadeförebyggande åtgärd utföra erosionsskydd utanför ifrågasvarande mur och på sätt i avtalet angivits. Åtgärden skall vara utförd innan dämningen i Rottnan upptas.

VA 31/75

Trötvik 1:17

I enlighet med överenskommelse mellan fastighetsägaren och sökandena skall ersättning utgå med 2 000 kr för utbyte och montering av brunnspump. Ersättningsbeloppet har medtagits i ersättningslängden nedan.

ERSÄTTNINGSLÄNGD

På grund av vad ovan upptagits förpliktar vattendomstolen sökandena att till vederbörande rättsägare utge ersättning för skada och intrång genom företaget i enlighet med följande ersättningslängd och de nedan lämnade betalningsföreskrifterna.

I längden intagna namnuppgifter har endast lämnats för att tjäna till ledning vid ersättningarnas erläggande och innebär ej rättsligt avgörande av vem som är berättigad att uppbära ersättning.

<u>Fastighet</u>	<u>Inträngs- ersättning</u>	<u>Anm.</u>
Ersättningstagare	<u>i kronor</u>	
1	2	3
<u>Bredsjön 1:64, 1:65 och 1:68</u>		
Billerud AB		
Skogsmark och tillväxt- förlust m m	206.705	neds
<u>Bråne Södra 1:1</u>		
Karl Georg Magnus Johnsons dödsbo Helen Reed Britt-Lis Ekman Eric Johnsson		
Fallhöjd	12.351	neds

1	2	3
<u>Dalen 1:5</u>		
Nils Bo Alvar Persson		
Fallhöjd	1.065	
<u>Dalen 1:6</u>		
Axel Gösta Magnusson		
Fallhöjd	1.916	
<u>Forsnäs 1:57</u>		
Nils Artur Forslund		
Fallhöjd	5.324	
<u>Granbäckstorp Norra 1:6</u>		
Karl Oskar Emanuel Westlunds dödsbo		
Fallhöjd	185	
<u>Granbäckstorp Norra 1:20</u>		
Sören Westlund		
Fallhöjd	444	
<u>Granbäckstorp Södra 1:4</u>		
Johan Granholm		
Fallhöjd	37	
<u>Granbäckstorp Södra 1:7</u>		
Erik Gustaf Ragnar Falk		
Fallhöjd	296	
<u>Granbäckstorp Södra 1:8</u>		
Karl Gustav Petterssons dödsbo		
Fallhöjd	592	

Vattendomstolen

VA 31/75

1	2	3
<u>Granbäckstorp Södra 1:9</u> Erik Gustaf Ragnar Falk Fallhöjd	222	
<u>Granbäckstorp Södra 1:15</u> Johan Granholm Fallhöjd	185	
<u>Granbäckstorp Södra 1:16</u> Erik Gustaf Ragnar Falk Fallhöjd	74	
<u>Grinnemo 1:2</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m	87.891	neds
<u>Grinnemo 1:12</u> Karl Erik Johansson Ingrid Maria Johansson Fallhöjd	639	
<u>Grinnemo 1:13</u> Ove Ronny Walfridsson Camilla Sofia Walfridsson Fallhöjd	12.351	neds
<u>Grinnemo 1:21</u> Allan Jonsson Fallhöjd	426	

Vattendomstolen

VA 31/75

1	2	3
<u>Grinnemo 1:52</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m	18.453	neds
<u>Gräsmarken 1:41</u> Rickard Persson Fallhöjd	5.111	
<u>Gräsmarken 1:47</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m	166.759	neds
<u>Gräsmarken 1:57</u> Jonne Vilhelm Persson Per Börje Persson Fallhöjd	5.536	
<u>Gräsmarken 1:58</u> Rickard Persson Fallhöjd	20.442	neds
<u>Hedås 1:14</u> Karin Värna Broström Fallhöjd	2.981	
<u>Hedås 1:41</u> Ivan Rune Olsson Fallhöjd	3.620	
<u>Kullarna 1:2</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m	24.085	neds

Vattendomstolen

VA 31/75

1	2	3
<u>Lekvattnet Södra 1:6 och 1:10</u> Fam Sahlströms och Ärlingssons Minnesfond Fallhöjd	4.046	
<u>Lekvattnet Södra 1:35</u> Maine Bjelvert Karin Persson Rune Nilsson Fallhöjd	25.127	neds
<u>Lekvattnet Södra 1:69</u> Ellen Keck Fallhöjd	1.491	
<u>Lekvattnet Södra 1:74</u> Helge Johansson Maj-Britt Johansson Fallhöjd	639	
<u>Lekvattnet Södra 1:75</u> Fryksände och Lekvatt- nets församlingars. pastorat Fallhöjd	24.275	neds
<u>Lekvattnet Södra 2:1</u> Fryksände och Lekvatt- nets församlingars pastorat Fallhöjd	4.046	

Vattendomstolen

VA 31/75

1	2	3
<u>Längenäs 1:48</u> (sommarstugetomt)		
Sven Johansson		
Intrång under byggnadstiden t o m 1985	3.500	
<u>Längetjärn 1:5</u>		
Billerud AB		
Skogsmark och tillväxt- förlust m m	20.281	neds
<u>Malsjö 1:25</u>		
John Natanael Nilsson Lilly Nilsson		
Fallhöjd	5.536	
<u>Märbacken 1:4</u>		
Sören Isaksson Inga-Maj Isaksson		
Fallhöjd	852	
<u>Märbacken 2:3</u>		
Karin Anne-Marie Kecks dödsbo Inga-Britt Keck-Karlsson Karl-Erik Keck		
Fallhöjd	1.704	neds
Inägomark, skogsmark och tillväxtförlust	8.370	neds
<u>Märbacken 2:4</u>		
Helgelseförbundet		
Fallhöjd	2.981	